

BRIEFADVIES

2 september '10

BRIEFADVIES OVER HET ONTWERPBESLUIT
SCHULDAFBOUW VIA BUDGETMETERS

2010|41

Mevrouw Freya Van den Bossche
Vlaams minister van Energie, Wonen,
Steden en Sociale Economie
Martelaarsplein 7
1000 Brussel

datum	2 september '10
uw referentie	10018/AO/AO/3396
onze referentie	01/L2/2010/797
betreft	Briefadvies over het Ontwerpbesluit schuldafbouw via budgetmeters

Mevrouw de minister,

Op 30 juni 2010 ontving de Minaraad een adviesvraag over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 inzake de openbardienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik en van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 maart 2009 betreffende de sociale openbardienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt, wat betreft de invoering van een schuldafbouwregeling via de budgetmeters voor elektriciteit en aardgas.

De adviestertermijn bedroeg 30 dagen.

Huishoudelijke afnemers van wie het contract door de commerciële leverancier vanwege wanbetaling wordt opgezegd, worden verder voorzien van energielevering door de distributienetbeheerders voor aardgas en elektriciteit. Als er ook daar betalingsproblemen zijn, zal de netbeheerder, na het doorlopen van een procedure, een budgetmeter plaatsen. Via die meter, die zowel voor aardgas als voor elektriciteit geïnstalleerd kan worden, kan de huishoudelijke afnemer energie blijven verbruiken voor zover hij daar op voorhand voor betaald heeft.

Het in het besluit van 13 maart 2009 inzake de sociale openbardienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt, in te voegen artikel 21/1 bepaalt dat een deel van het door de huishoudelijke afnemer in de budgetmeter voor elektriciteit of aardgas opgeladen bedrag gebruikt kan worden voor het elektriciteits- of aardgasverbruik dat in het verleden geleverd werd door de netbeheerder. Dit deel bedraagt 35% voor opladingen tot en met een oplaadbedrag van 50 euro. Van oplaadbedragen hoger dan 50 euro, gaat de schijf boven 50 euro integraal naar schuldafbouw.

In de praktijk ontwikkelden de netbeheerders een manier om daarnaast ook geautomatiseerd afbetalingsplannen in de budgetmeter te installeren, met betrekking tot schulden die afnemers maakten voordat een budgetmeter werd geplaatst. De in de budgetmeter ingebrachte schulden worden druppelsgewijs per tijdseenheid afgenomen van het in de budgetmeter via een oplading ingebrachte verbruikskrediet. Er werden echter vragen gesteld bij de wettelijkheid van deze regeling. Aangezien de door de netbeheerders gehanteerde aanpak echter onmiskenbare voordelen biedt voor huishoudelijke afnemers met energieschulden bij de netbeheerder, werd een aanpassing van de regelgeving voorbereid die de schuldafbouw regelt voor het hele Vlaamse Gewest.

De Minaraad heeft een aantal aandachtspunten, vragen en bemerkingen bij voorliggend besluit:

- Indien bij een huurder een budgetmeter wordt geplaatst, wordt de verhuurder niet verwittigd. Wanneer de huurder verhuist, neemt deze zijn budgetmeterkaart (en restbudget) mee. Dit heeft als gevolg dat de verhuurder of nieuwe huurder plots geconfronteerd wordt met een woning zonder elektriciteit en/of gas. Minstens zou er handleiding beschikbaar moeten zijn voor verhuurders en nieuwe huurders die geconfronteerd worden met een budgetmeter. Bovendien zou de netbeheerder op vraag van de eigenaar of nieuwe huurder moeten instaan voor een kosteloze deactivatie van de budgetmeter.
- Elke leverancier/netbeheerder zou door klanten via een gratis nummer gecontacteerd moeten kunnen worden bij vragen over facturen of REG-maatregelen. Uit de praktijk blijkt dat het contacteren van leveranciers/netbeheerders soms minder vlot verloopt of dat er lange wachttijden zijn aan de telefoon. Hierdoor kunnen kosten voor de klanten hoog oplopen. Om dit te vermijden zou er een verplicht gratis nummer ingevoerd moeten worden.
- Indien een klant niet op tijd betaalt, worden veelal aanmaningsbrieven gestuurd. Sommige leveranciers/netbeheerders rekenen hiervoor hoge administratieve kosten aan. De Minaraad betreurt dat de aanpassing van de definitie van het begrip "beschermd klant" er toe heeft geleid dat verscheidene groepen (personen met een verhoogde tegemoetkoming van het ziekenfonds, personen in collectieve schuldenregeling, personen in budgetbegeleiding/beheer bij het OCMW) niet meer onder de categorie van beschermde klanten ressorteren en bijgevolg geconfronteerd worden met betalende aanmaningsbrieven. Bovendien meent de Minaraad dat "niet-beschermden klanten" die een e-mailadres hebben opgegeven eerst kosteloos een aanmaning per mail moeten krijgen vooraleer een betalende aanmaningsbrief wordt verstuurd.
- De netbeheerders dienen ook te zorgen voor minstens een oplaadpunt per gemeente voor het opladen van de budgetmeterkaarten. De Raad merkt op dat er een groot schaalverschil is tussen de gemeenten (Antwerpen versus Spiere-Helkijn). De Raad vraagt om dringend het bestaande systeem op gebruiksvriendelijkheid te evalueren en eventueel bij te sturen (opladen via bancontactsystemen, aantal oplaadpunten afhankelijk maken van het aantal inwoners, etc.).
- Pas als er ook betalingsproblemen vastgesteld zijn door de netbeheerder wordt er, na het doorlopen van een procedure, een budgetmeter geplaatst. De Minaraad vraagt zich af of het niet beter zou zijn dat de netbeheerder reeds bij de overstap de klant de keuze laat om te werken met een budgetmeter. Immers in zeer veel gevallen zullen de betalingsproblemen bij de overstap niet verdwenen zijn.
- Voorliggend ontwerpbesluit toont aan dat er heel wat moeilijkheden rijzen bij de concrete implementatie van de schuldafbouw bij budgetmeters. Een intelligente toepassing van IT en in het bijzonder de invoering van slimme meters zou hier allicht ook soelaas kunnen bieden. Slimme meters zouden op een intelligente manier ook de rol van een budgetmeter moeten kunnen vervullen. De Minaraad vraagt om bij de projecten inzake de invoering van slimme meters, specifiek aandacht te besteden aan de problematiek van de energie-armoede en aan de bijzondere omstandigheden waarmee de doelgroep geconfronteerd wordt. Overleg met deze doelgroep is dan ook aangewezen.
- Tot slot dringt de Minaraad, zoals gesteld in eerdere adviezen (advies over de

waarborgregeling voor het FRGE van 24 juni 2010), aan op structurele energiebesparingsmaatregelen met specifieke aandacht voor zwakkere doelgroepen. Energiebesparing is immers het structurele antwoord voor een lagere energiefactuur.

ABVV, ACLVB, ACV, Boerenbond, UNIZO en VOKA onthouden zich over dit advies omdat zij over dit onderwerp via de SERV advies uitbrengen.

Met de meeste hoogachting,

Walter Roggeman

Voorzitter Minaraad